

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973)

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE

A R R E S T

Nr. 108.593 van 28 juni 2002

A.91.100/VIII-2935

A.94.237/VIII-3080

In zake: **NOUWYNCK** Lucien,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Dominique WAGNER en
Mr. Laurence RASE, advocaten,
quai de Rome 2
4000 Luik,

tegen:

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de
Minister van Justitie,

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Paul WOUTERS,
advocaat bij het Hof van Cassatie,
Tenbosstraat 32
1000 Brussel.

Belanghebbende partijen:

1. **REYNDERS** Diane,
Molenweg 105
1780 Wemmel,
2. **GAZAN** Freddy,
Gebroeders Becquélaan 8
1082 Sint-Agatha-Berchem.

DE RAAD VAN STATE, VIIIe KAMER,

Gezien het op 19 april 2000 ingediende verzoekschrift, waarbij Lucien NOUWYNCK de nietigverklaring vordert van het koninklijk besluit van 16 februari 2000 waarbij Diane Reynders wordt aangewezen tot adviseur-generaal voor het strafrechtelijk beleid voor een termijn van vijf jaar, en van het koninklijk besluit van dezelfde datum waarbij Freddy GAZAN wordt aangewezen tot

adjunct-adviseur-generaal voor het strafrechtelijk beleid voor een termijn van vijf jaar;

Gezien het op 3 augustus 2000 ingediende verzoekschrift waarbij dezelfde verzoeker de nietigverklaring vordert van "het ministerieel besluit van 8 juni 2000 waarbij aan Diane Reynders, eerste substituut-procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen, opdracht wordt gegeven om een functie waar te nemen bij de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid bij het Ministerie van Justitie met ingang van 10 maart 2000";

Gelet op arrest nr. 97.341 van 29 juni 2001 waarbij de verzoeken tot tussenkomst ingediend door Diane REYNDERS en Freddy GAZAN in de schorsingsprocedure worden ingewilligd, en waarbij de vordering tot schorsing wordt afgewezen;

Gezien het verzoek tot voortzetting van de procedure ingediend door verzoeker;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van mevr. DEBUSSCHERE, eerste auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikkingen van 7 januari 2002, waarbij de neerlegging van de dossiers en de verslagen ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van de verslagen aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 29 april 2002, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak 91.100/VIII-2935 voorkomt op de terechtzitting van 31 mei 2002, de datum waarop de zaak is uitgesteld tot de terechtzitting van 21 juni 2002;

Gelet op de beschikking van 23 mei 2002, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak 94.237/VIII-3080 voorkomt op de terechtzitting van 21 juni 2002;

Gehoord het verslag van mevr. GEHLEN, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. RASE, advocaat, die voor verzoeker verschijnt, en van Mr. WOUTERS, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van mevr. DEBUSSCHERE, eerste auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende gegevens dienstig zijn voor het onderzoek van de zaak:

1. De Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid is opgericht bij koninklijk besluit van 14 januari 1994. Zijn opdracht bestaat er voornamelijk in advies te verstrekken aan de Minister van Justitie en samen te werken met het College van Procureurs-generaal op de wijze bepaald bij een koninklijk besluit van 4 februari 1999. De dienst wordt geleid door een adviseur-generaal en een adjunct-adviseur-generaal die op voordracht van de Minister van Justitie worden aangewezen door de Koning, voor een periode van vijf jaar; hun mandaat is vernieuwbaar; de adjunct-adviseur-generaal moet tot een andere taalrol behoren dan de adviseur-generaal.

2. Bij koninklijk besluit van 10 november 1994 wordt verzoeker, die toen substituut-procureur-generaal bij het hof van beroep te Brussel was, aangewezen tot adviseur-generaal voor het strafrechtelijk beleid voor een periode van vijf jaar, met ingang van 1 december 1994. Dat koninklijk besluit is onder meer als volgt gemotiveerd:

" Overwegende dat de heer L. NOUWYNCK door zijn dubbele academische vorming op het vlak van de rechtswetenschappen en de criminologie bijzonder in aanmerking komt voor het betrokken ambt; dat hij een lange administratieve en gerechtelijke ervaring heeft; dat de ervaring, verworven gedurende de laatste tien jaren, ook specifiek betrekking heeft op de strijd tegen de criminaliteit;

Overwegende dat de heer L. NOUWYNCK van alle kandidaten de meest gevarieerde ervaring heeft vermits deze zich zowel op het theoretische vlak als op het praktische terrein situeert; dat deze ervaring zowel de toepassing van het recht als het wetgevende werk tot voorwerp heeft gehad; dat ze gerechtelijke, administratieve en penitentiaire

aangelegenheden heeft omvat, alsook internationale samenwerkingsvormen;

Overwegende dat de heer L. NOUWYNCK bijgevolg de best aangewezen kandidaat is om de functie van adviseur-generaal waar te nemen".

Diane REYNDERS, die toen substituut-procureur des Konings te Antwerpen was, wordt harerzijds aangewezen tot adjunct-adviseur-generaal; het koninklijk besluit waarbij deze aanwijzing geschiedt, is niet overgelegd.

Freddy GAZAN, die destijds ambtenaar was op het Ministerie van Justitie, is van bij de oprichting van de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid aangesteld als adviseur.

Bij brief van 21 oktober 1999 heeft verzoeker de Minister van Justitie gevraagd naar de kansen op een vernieuwing van zijn mandaat van adviseur-generaal. Er is hem geen antwoord gegeven.

4. Tijdens de vergadering van de kamercommissie voor de Justitie van 25 oktober 1999 heeft de Minister van Justitie op een vraag aangaande de toekomst van de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid, het volgende gezegd over de mandaten die ten einde liepen:

" Het klopt dat de mandaten van een aantal leden van de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid verstrijken. In het Staatsblad worden nieuwe vacatures gepubliceerd. De leden die zich opnieuw kandidaat stellen krijgen vanzelfsprekend een kans, maar het koninklijk besluit bepaalt uitdrukkelijk dat het niet om een vernieuwing van de benoemingen gaat. Ervaring geldt natuurlijk als een beoordelingscriterium".

5. Op 29 oktober 1999 wordt in het Belgisch Staatsblad aangekondigd dat bij de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid de betrekking van adviseur-generaal en de betrekking van adjunct-adviseur-generaal vacant zijn.

Verzoeker en Diane REYNDERS solliciteren naar de betrekking van adviseur-generaal. Freddy GAZAN dingt naar de beide betrekkingen.

6. Het College van Procureurs-generaal, dat door de Minister van Justitie om een advies over de kandidaten was verzocht, brengt dat advies uit op 25 januari 2000. Het maakt eerst een inleidende opmerking aangaande het feit dat het moeilijk is een advies uit te brengen over kandidaten die het niet kent, benadrukt voorts dat "enige bijsturing in het raam van de samenwerking met het

College van Procureurs-generaal" nodig is, en verklaart dat het "dan ook niet anders (kan) dan de toekomst hoopvol tegemoet zien wanneer de Minister van Justitie aankondigt dat de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid op een enigszins andere manier zal dienen gestructureerd te worden en dit zowel in de relatie tot het kabinet, de administratie van het departement Justitie als tot het College van Procureurs-generaal.". Vervolgens geeft het zijn advies over elk van de acht kandidaten. Wat verzoeker, Diane REYNDERS en Freddy GAZAN betreft, zegt het het volgende:

- " 6. De heer NOUWYNCK Lucien stelt zich kandidaat voor de functie van adviseur-generaal.

Geboren in juli 1954 heeft deze kandidaat in zijn professionele loopbaan ervaring opgedaan als advocaat en als vrijwillig stagiair in het parket van Eerste Aanleg te Charleroi alsook te Brussel, waar hij in november 1984 werd benoemd tot Substituut Procureur des Konings.

Hij is gedurende 6 jaar actief geweest als rechtstreekse medewerker binnen het kabinet van de Minister van Justitie, waarna hij - mits een aanwezigheid van enkele maanden op het parket-generaal te Brussel - tot adviseur-generaal bij de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid werd aangewezen.

Sindsdien heeft hij menigvuldige publicaties op zijn naam staan en was hij tevens eindverantwoordelijke voor elk jaarverslag van de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid.

Als licentiaat in de rechten en in de criminologische wetenschappen, heeft hij zich gedurende de voorbije jaren verder kunnen ontplooiën als een wetenschapper van hoog niveau. Uit de kandidaatstelling, blijkt onmiskenbaar dat de heer Lucien NOUWYNCK zich de voorbije jaren met grote gedrevenheid heeft ingezet, opdat de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid zou erkend worden als een hoogwaardige instelling, waarop zowel door de Minister van Justitie als door het departement Justitie en door het College van Procureurs-generaal ten allen tijde zou kunnen beroep gedaan worden.

Uit de opsomming van de opeenvolgende materies waarin de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid voor zichzelf een opdracht had toegemeten blijkt evenwel dat wellicht ofwel de lat te hoog is gelegd ofwel te weinig diepgaand werk is kunnen geleverd, zodat na een eerste termijn van vijf jaar activiteit de vraag rijst of een heroriëntering van taken en opdrachten zich niet opdringt.

Bijgevolg meent het College dat de heer Lucien NOUWYNCK op basis van zijn bijzondere capaciteiten alleszins een gunstig advies verdient. Alles zal vanzelfsprekend afhangen van deze nieuwe oriëntaties die de Minister van Justitie zich voorneemt te treffen bij de verdere uitbouw voor de Dienst Strafrechtelijk Beleid".

- " 7. Mevrouw REYNDERS Diane stelt zich kandidaat voor de functie van adviseur-generaal.

Geboren in mei 1955 heeft deze kandidaat in haar professionele loopbaan ervaring opgedaan als advocaat en gerechtelijk stagiair aan het parket te Hasselt, waarna zij medio 1982 benoemd werd tot Substituut in het parket te

Antwerpen. Zij werd vanaf de startperiode van de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid aangewezen tot de functie van adjunct-adviseur-generaal.

Uit het overzicht van de taken waarop zij zich gedurende de vijf voorbije jaren heeft toegelegd blijkt dat zij een bijzonder grote waaier van de diverse rechtsdomeinen heeft bestreken doch in hoofdzaak die domeinen die rechtstreeks in verband te brengen waren met problemen, gekoppeld aan het Openbaar Ministerie.

Blijkbaar heeft haar vroegere werkatmosfeer haar nooit helemaal losgelaten, want telkens werd een brug gelegd naar haar ervaring als parketmagistraat.

Zulks moge trouwens blijken uit haar kandidatuurstelling voor het ambt van Procureur des Konings te Antwerpen.

Door haar voormalige korpsoverste wordt zij omschreven als een intelligent persoon met een alerte geest en feeling voor het onderkennen van wat belangrijk is of verzwegen is.

Tevens wordt de kandidaat geprezen om haar werkritme en beschikbaarheid meer bepaald voor de problematiek van de communicatie in al zijn vormen.

Inzake collegialiteit bezit Mevrouw Diane REYNDERS een uitgesproken korpsgeest. Zij komt onbevangen voor haar mening uit maar gelijktijdig vindt zij het even belangrijk om meningsverschillen niet te laten aanslepen.

Sinds 16 december 1999 is zij teruggekeerd naar het parket te Antwerpen, waar zij voorlopig geaffecteerd is bij de jeugdafdeling met als opdracht een globale nota op te stellen betreffende de problematiek van de jeugdcriminaliteit.

Hierbij weze wel aangestipt dat mede gelet op haar ervaring binnen de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid zij gevraagd werd om deel uit te maken van werkgroepen die zich buigen over de nakende politiehervormingen.

Gelet op het feit dat Mevrouw Diane REYNDERS doorgaans omschreven wordt als een pragmatisch ingestelde persoonlijkheid die bovendien nog altijd op erg constructieve en gemotiveerde wijze elke uitdaging aangaat in het kader van de vernieuwende ideeën voor het gerechtelijk apparaat in hoofdzaak dan wel voor het Openbaar Ministerie, is het College van Procureurs-generaal van mening dat voor deze kandidaat een meer dan gunstig advies kan worden voorbehouden".

- " 2. De heer GAZAN Freddy stelt zich kandidaat voor de functies van adviseur-generaal en van adjunct-adviseur-generaal.

Als baccalaureaat in familiale en seksuele wetenschappen, licentiaat in de criminologische wetenschappen, licentiaat in de rechten en licentiaat in administratieve wetenschappen maakt hij eveneens bij de startperiode deel uit van de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid.

Na een loopbaan binnen het departement Justitie is hij thans adviseur op de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid en vervult hij een bijkomende werkzaamheid in het raam van een VZW die zich toelegt op de behandeling van voornamelijk seksuele delinquenten.

Hij heeft veelvuldige publicaties op zijn naam. Hij heeft regelmatig actief deelgenomen aan wetenschappelijke bijeenkomsten in het buitenland. Hij is herhaaldelijk als deskundige uitgenodigd om voordrachten te houden zowel

over het recht in het algemeen als over de criminologie in het bijzonder. Klaarblijkelijk wordt op hem meer dan eens beroep gedaan in aangelegenheden die verband houden met seksuele delinquentie en pedofilie.

Geboren in november 1954 blijkt het beroepspalmares reeds zeer omvangrijk en imposant te zijn. Alleszins is de heer Freddy GAZAN een bijzonder waardevol kandidaat, die gelet op zijn veelzijdigheid en ruime belangstelling, gekoppeld aan een zekere pragmatische ingesteldheid zal kunnen tegemoet komen aan de geplande uitbouw van een vernieuwde aanpak binnen de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid.

Voor deze kandidaat is het College van Procureurs-generaal wellicht niet de meest aangewezen instantie om met kennis van zaken de specifieke meerwaarden en capaciteiten van de kandidaat in zijn juist daglicht te kunnen stellen."

Dit advies zat niet bij de stukken die verzoeker op zijn aanvraag op 20 maart 2000 heeft kunnen inzien.

7. Bij besluit van 16 februari 2000 benoemt de Koning Diane REYNDERS tot adviseur-generaal van de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid. Dat besluit is als volgt gemotiveerd:

" Overwegende dat Mevr. Diane Reynders aan de benoemingsvoorwaarden voldoet;

Overwegende dat de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid, die onder het rechtstreeks gezag van de Minister van Justitie staat, de Minister niet alleen van advies moet dienen inzake het beleid in strafzaken, maar tevens aangaande de coördinatie van de verhoudingen tussen de gerechtelijke politie en de preventieve politie;

Overwegende dat de wet van 4 maart 1997 tot instelling van het College van Procureurs-generaal en het koninklijk besluit van 4 februari 1999 tot regeling van de samenwerking tussen het College van Procureurs-generaal en de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid voorziet dat deze Dienst de Procureurs-generaal zal bijstaan in de uitwerking van het beleid in hun rechtsgebied en bij de coördinering van het beleid van ieder van hen;

Overwegende dat een heroriëntering van de taken en de opdrachten zich opdringt met de bedoeling diepgaand werk te kunnen leveren en resultaten te kunnen boeken op het justitiële terrein;

Overwegende dat Mevr. Diane Reynders een ervaring van meer dan 15 jaar heeft opgedaan met de werking van de rechtbanken en de gerechtelijke functies, eerst als advocaat, daarna als gerechtelijk stagiair en vervolgens als magistraat van het openbaar ministerie; dat zij gedurende deze periode een bijzonder gevarieerde ervaring heeft verworven vermits zij daarbij zeer verscheidene opdrachten heeft vervuld en aldus in contact is gekomen met menigvuldige vormen van criminaliteit en criminaliteitsbestrijding;

Overwegende dat Mevr. Diane Reynders ontegensprekelijk over een uitmuntende professionele en wetenschappelijke bekwaamheid beschikt;

Overwegende dat Mevr. Diane Reynders ten zeerste gewaardeerd wordt voor haar werkritme en beschikbaarheid en meer bepaald voor haar zin voor communicatie in al zijn vormen;

Overwegende dat Mevr. Diane Reynders een pragmatisch ingestelde persoonlijkheid heeft die altijd op erg constructieve en gemotiveerde wijze elke uitdaging aangaat in het kader van de vernieuwende ideeën voor het gerechtelijk apparaat en aldus een positieve bijdrage zal kunnen leveren tot een vernieuwde aanpak binnen de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid;

Overwegende dat Mevr. Diane Reynders bijgevolg de best aangewezen kandidaat is om de functie van adviseur-generaal voor de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid waar te nemen."

Dat is de eerste handeling die bestreden wordt bij het beroep G/A. 91.100/VIII-2935.

8. Bij een besluit van dezelfde dag benoemt de Koning Freddy GAZAN tot adjunct-adviseur-generaal bij de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid. Dat besluit is als volgt gemotiveerd:

" Overwegende dat de heer Freddy Gazan aan de benoemingsvoorwaarden voldoet;

Overwegende dat de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid, die onder het rechtstreeks gezag van de Minister van Justitie staat, de Minister niet alleen van advies moet dienen inzake het beleid in strafzaken, maar tevens aangaande de coördinatie van de verhoudingen tussen de gerechtelijke politie en de preventieve politie;

Overwegende dat de wet van 4 maart 1997 tot instelling van het College van Procureurs-generaal en het koninklijk besluit van 4 februari 1999 tot regeling van de samenwerking tussen het College van Procureurs-generaal en de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid voorziet dat deze Dienst de Procureurs-generaal zal bijstaan in de uitwerking van het beleid in hun rechtsgebied en bij de coördinering van het beleid van ieder van hen;

Overwegende dat een heroriëntering van de taken en de opdrachten zich opdringt met de bedoeling diepgaand werk te kunnen leveren en resultaten te kunnen boeken op het justitiële terrein;

Overwegende dat de heer Freddy Gazan, naast zijn diploma's van licentiaat in de rechten, in de familiale en seksuele wetenschappen, in de criminologische wetenschappen, en in de administratieve wetenschappen, een grote wetenschappelijke bijdrage levert als deskundige in de criminologie;

Overwegende dat de heer Freddy Gazan in het bijzonder gespecialiseerd is op het domein van de seksuele criminologie alsook van de seksuele criminaliteit;

Overwegende dat de heer Freddy Gazan beschikt over een pragmatische aanpak gekoppeld aan een grote kennis van het terrein;

Overwegende dat de heer Freddy Gazan, gelet op zijn veelzijdigheid en ruime belangstelling zal kunnen tegemoet komen aan de

geplande uitbouw van een vernieuwde aanpak binnen de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid;

Overwegende dat aldus de heer Freddy Gazan een bijzonder aangewezen kandidaat is om de functie van adjunct-adviseur-generaal voor de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid waar te nemen."

Dat is de tweede handeling die bestreden wordt bij het beroep G/A. 91.100/VIII-2935.

9. Op 24 maart 2000 krijgt verzoeker toestemming om het administratief dossier betreffende de toekenning van de betrekking van adviseur-generaal in te zien. Hij noteert dat hij kennis heeft genomen van de sollicitatiebrieven en van de eerste bestreden handeling.

10. Bij een ministerieel besluit van 8 juni 2000 wordt aan Diane REYNDERS, eerste substituut-procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen, opdracht gegeven om een functie waar te nemen bij de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid bij het Ministerie van Justitie met ingang van 10 maart 2000. Dat is de handeling die bestreden wordt met het beroep G/A.94.237/VIII-3080;

Overwegende dat de handeling die met het tweede beroep wordt bestreden een gevolg is van de beslissing om Diane REYNDERS aan te wijzen tot adviseur-generaal voor het strafrechtelijk beleid voor een periode van vijf jaar; dat er een nauwe band bestaat tussen die beslissing en het eerste onderwerp van het eerste beroep; dat er, in het belang van een goede rechtsbedeling, grond is om de zaken samen te voegen;

Overwegende dat de verwerende partij in haar laatste memorie betwist dat verzoeker belang heeft bij de nietigverklaring van het koninklijk besluit tot aanwijzing van Freddy GAZAN tot adjunct-adviseur-generaal voor het strafrechtelijk beleid; dat ze aanvoert dat verzoeker niets inbrengt tegen dat koninklijk besluit, en een passage aanhaalt uit arrest nr. 97.341 van 29 juni 2001 waarbij de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden handelingen wordt afgewezen;

Overwegende dat bij arrest nr. 97.341 een uitspraak wordt gedaan over de exceptie "in dit stadium van de procedure en onverminderd hetgeen op dit punt over het beroep tot nietigverklaring zal worden beslist"; dat uit artikel 8 van het koninklijk besluit van 14 januari 1994 tot oprichting van een

Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid blijkt dat de adjunct-adviseur-generaal tot een andere taalrol moet behoren dan de adviseur-generaal; dat Freddy GAZAN, zoals verzoeker, tot de Franse taalrol behoort; dat de eventuele nietigverklaring van de aanwijzing van Diane REYNDERS - van de Nederlandse taalrol - alleen een voordeel zou opleveren voor verzoeker indien de aanwijzing van Freddy GAZAN ook vernietigd zou worden; dat verzoeker daarbij belang heeft; dat overigens, zelfs indien de middelen specifiek gericht zijn tegen het koninklijk besluit tot aanwijzing van Diane REYNDERS, de algemene strekking ervan ook geldt voor het koninklijk besluit waarbij Freddy GAZAN wordt aangewezen; dat de exceptie niet wordt aangenomen;

Overwegende dat verzoeker een eerste middel ontleent "aan schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, aan ontstentenis van een vergelijking van de aanspraken en verdiensten van de verschillende kandidaten voor de betrekking van adviseur-generaal voor het strafrechtelijk beleid, aan schending van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, en aan machtsoverschrijding"; dat hij betoogt dat in het koninklijk besluit tot aanwijzing van Diane REYNDERS niet wordt vermeld dat de aanspraken en verdiensten van de kandidaten vergeleken zijn en niet wordt aangegeven waarom die van de aangewezen kandidaat hoger geacht zijn dan de zijne; dat hij erop wijst dat het bestreden koninklijk besluit slechts gemotiveerd is op het stuk van de bewaamheden van Diane REYNDERS; dat hij uiteenzet dat het dossier dat hij heeft kunnen inzien voordat hij zijn beroep heeft ingesteld slechts de kandidaturen en de bijlagen ervan bevatte, en geen enkel ander document of verslag - zoals het advies dat blijkbaar is uitgebracht door het College van Procureurs-generaal; dat hij van oordeel is dat het dossier niet volledig genoeg was om de overheid in staat te stellen haar keuze te maken en zich afvraagt op basis waarvan de verwerende partij de vaststellingen heeft kunnen doen die in het benoemingsbesluit staan; dat hij, in de veronderstelling dat er een beoordeling bestond met betrekking tot Diane REYNDERS, aanvoert dat de overheid wellicht ook over een beoordeling over hem beschikte; dat hij er voorts nog op wijst dat het bestreden koninklijk besluit gewag maakt van een "vernieuwde aanpak binnen de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid", dat die nieuwe aanpak nooit is omschreven en dat op basis van de documenten die bij de kandidatuur van Diane REYNDERS zaten niet kan worden gesteld dat laatstgenoemde de geschiktste kandidaat was om die nieuwe aanpak waar te maken;

Overwegende dat verzoeker in het toelichtend verzoekschrift dat hij heeft ingediend na kennis genomen te hebben van het administratief dossier, een nieuw middel ontleent "aan schending van de rechten van verdediging, van het beginsel van hoor en wederhoor, van artikel 32 van de Grondwet en van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur en aan machtsoverschrijding"; dat hij vaststelt dat de bestreden koninklijke besluiten steunen op een advies dat op 25 januari 2000 is uitgebracht door het College van Procureurs-generaal, en dit middel vervolgens opsplitst in twee onderdelen; dat hij in het eerste onderdeel aanvoert dat het feit dat dat advies ontbrak in het dossier dat hij heeft kunnen inzien onverklaarbaar is en men aldus "wellicht enkel en alleen (heeft willen) verhinderen dat verzoeker bepaalde vergissingen zou rechtzetten of bepaalde kritiek jegens hem zou weerleggen"; dat hij meent dat zijn recht op informatie inhoudt dat dat advies werd vermeld en hem werd bezorgd; dat hij in het tweede onderdeel betoogt dat de benoemingsgerechtigde overheid volledig op de hoogte moet worden gebracht van de aanspraken en verdiensten van de kandidaten, wat onderstelt dat elkeen, schriftelijk of mondeling, zijn argumenten kan uiteenzetten en opmerkingen kan maken bij het advies dat over zijn wijze van dienen en over zijn aanspraken en verdiensten wordt gegeven; dat hij erop wijst dat zulks in casu niet het geval was en aangeeft over welke punten hem de gelegenheid gegeven had moeten worden iets te zeggen; dat hij ter verduidelijking van zijn betoog nog aanvoert dat "gegadigden voor een rechterlijk ambt, ter wille van de procedurele gelijkheid en de billijkheid, uitdrukkelijk over de mogelijkheid beschikken kennis te nemen van het advies dat op hen betrekking heeft en schriftelijk of mondeling opmerkingen te maken", en dat in een soortgelijke mogelijkheid is voorzien bij artikel 70, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State; dat hij besluit dat "ook al is in het koninklijk besluit van 14 januari 1994 tot oprichting van een Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid niet uitdrukkelijk bepaald dat het College van Procureurs-generaal een advies uitbrengt en wordt daarin bijgevolg niet voorzien in de mogelijkheid voor de kandidaat om zijn opmerkingen schriftelijk of mondeling te doen gelden, die mogelijkheid impliciet maar stellig voortvloeit uit het beginsel van de tegenspraak en de inachtneming van de rechten van verdediging";

Overwegende dat de verwerende partij als antwoord op het eerste middel de voorwaarden in herinnering brengt om tot adviseur-generaal voor het strafrechtelijk beleid te kunnen worden aangewezen en erop wijst dat Diane REYNDERS, net als verzoeker, aan die voorwaarden voldeed; dat ze voorts onderstreept dat Diane REYNDERS tot de Nederlandse taalrol behoort, terwijl verzoeker, aftredend adviseur-generaal, tot de Franse taalrol behoort; dat ze

aanvoert dat, gelet op de regel van de beurtwisseling vervat in artikel 8 van het koninklijk besluit van 14 januari 1994, het volstrekt normaal is dat "gezien de belangrijkheid van de functie, die een nationale uitstraling heeft, een adviseur-generaal van de Franse taalrol opgevolgd wordt door een Nederlandstalige kandidaat wanneer zijn ambtstermijn afloopt (...)" ; dat ze erop wijst dat de verwerende partij niet wettelijk verplicht was welk advies dan ook in te winnen; dat ze na deze opmerkingen wijst op de gegevens in het bestreden koninklijk besluit en in andere documenten die aan het administratief dossier zijn toegevoegd - waaronder het advies gewezen door het College van Procureurs-generaal - waaruit volgens haar blijkt dat de aanspraken en verdiensten van de kandidaten vergeleken zijn en waaruit de feitelijke en juridische motieven blijken die geleid hebben tot de aanwijzing van Diane REYNDERS;

Overwegende dat de verwerende partij op het eerste onderdeel van het nieuwe middel antwoordt dat de omstandigheid dat verzoeker geen kennis heeft kunnen nemen van het advies van het College van Procureurs-generaal toen hij het administratief dossier heeft ingekeken voordat hij zijn beroep heeft ingesteld, niets afdoet aan de wettigheid van de bestreden handelingen en er niet aan in de weg staat dat dat advies op rechtsgeldige wijze aan de minister bezorgd is kunnen worden; dat ze voorts opmerkt dat verzoeker daarvan kennis heeft kunnen nemen naar aanleiding van de procedure bij de Raad van State en hij overigens zelf verklaart dat hij afwist van het bestaan ervan, zodat het aan hem stond te vragen dat hem dat advies werd overgezonden; dat, wat het tweede onderdeel betreft, de verwerende partij opmerkt dat de adviseur-generaal en de adjunct-adviseur-generaal voor het strafrechtelijk beleid onder het gezag van de Minister van Justitie staan, en dus niet onder dat van het College van Procureurs-generaal, dat het genoemde koninklijk besluit van 14 januari 1994 niet voorziet in een advies van het College van Procureurs-generaal, noch, a fortiori, in de mogelijkheid voor de kandidaten hun opmerkingen aangaande dat advies te laten gelden; dat ze onderstreept dat het mandaat waar het om gaat niet gelijkgesteld kan worden met een gerechtelijke functie of een gerechtelijk ambt; dat ze van oordeel is dat de verwijzing naar de "lezing" van het arrest CORMEAU, nr. 86.732, van 7 april 2000, om dan te besluiten tot het bestaan "van een soort algemeen rechtsbeginsel" overdreven is; dat volgens haar artikel 32 van de Grondwet en de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur alleen een rechtsgrond vormen voor de verplichting "dat advies over te zenden of daarin inzage te verlenen op verzoek van de belanghebbende, een verplichting waaraan trouwens in het onderhavige geval is voldaan"; dat ze uiteenzet dat "zelfs indien de minister enige wettelijke of uit een algemeen beginsel voortkomende

verplichting had om het advies van het College van Procureurs-generaal aan de verschillende kandidaten te bezorgen voordat ze een beslissing nam (quod non), dan nog verzoeker dat verzuim niet zou kunnen aanvoeren voorzover hij niet duidelijk en concreet aangeeft in welk opzicht dat - hoeft het nog gezegd, gunstig - advies hem nadeel zou berokkenen"; dat ze voorts uiteenzet dat verzoeker en Diane REYNDERS op dezelfde wijze behandeld zijn; dat ze besluit dat de rechten van verdediging niet geschonden zijn en verklaart dat het haar niet duidelijk is "in welk opzicht het beginsel van hoor en wederhoor toepassing kon vinden in het kader van de procedure die geleid heeft tot de aanwijzing van mevrouw REYNDERS tot adviseur-generaal voor het strafrechtelijk beleid";

Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord gedetailleerd uiteenzet waarom de stelling van de verwerende partij hem sterkt in zijn overtuiging dat het eerste middel gegrond is; dat hij, wat betreft het middel aangevoerd in het toelichtend verzoekschrift, opmerkt dat de bestreden koninklijke besluiten een aantal passages uit het advies van het College van Procureurs-generaal overnemen, een advies waarop de benoemingsgerechtigde overheid zich gebaseerd heeft, en daaruit afleidt dat de ontstentenis van een voorafgaande verzending van dat advies een weerslag heeft gehad op de wettigheid van de beslissingen; dat hij aanvoert dat hij niet behoefde te vragen dat hem dat advies werd bezorgd, maar dat advies hem automatisch had moeten worden overgezonden, vermeld had moeten worden in de handelingen en in het administratief dossier had moeten zitten; dat hij wat het tweede onderdeel betreft, aanvoert dat het weinig belang heeft dat het advies van het College van Procureurs-generaal niet gevraagd behoefde te worden, aangezien dat advies effectief is aangevraagd; dat dit feit volgens hem de verplichting met zich meebracht de rechten van verdediging en het beginsel van hoor en wederhoor te eerbiedigen; dat hij aanvoert dat daaraan niet is voldaan door de neerlegging achteraf van het advies, in het kader van de procedure bij de Raad van State; dat hij, wat het advies betreft, de punten opsomt waarover hij opmerkingen had kunnen maken en onderstreept dat de verwerende partij die in aanmerking had moeten nemen indien hij ze had kunnen maken; dat hij er voorts nog op wijst dat de verwerende partij aangeeft dat ze haar beslissing mede op basis van het advies van het College van Procureurs-generaal "en van andere beoordelingsgegevens die haar ter kennis zijn gebracht" heeft genomen, en stelt dat die "andere gegevens" haar onmiddellijk meegedeeld hadden moeten worden en toegevoegd hadden moeten worden aan het administratief dossier;

Overwegende dat het eerste middel van het verzoekschrift en het middel uiteengezet in het toelichtend verzoekschrift in ruime mate samenhangen voorzover ze, uitgaande van onderscheiden feitelijke gegevens, beide betrekking hebben op de motiveringsplicht en de verplichting de aanspraken en verdiensten van de kandidaten te vergelijken; dat er grond is ze samen te onderzoeken;

Overwegende dat de bestreden beslissingen geen aanwijzingen zijn in ambten van de rechterlijke orde; dat de omstandigheid dat de aanwijzingsvoorwaarden en sommige aspecten van de procedure - benoeming bij koninklijk besluit op voordracht van de Minister van Justitie - vastgesteld zijn bij een specifiek koninklijk besluit, de benoemingsgerechtigde overheid er niet van vrijstelt bij het toekennen van openbare betrekkingen de regels vervat in algemene bepalingen alsook de toepasselijke beginselen in acht te nemen, zelfs indien er geen tekst voorhanden is;

Overwegende dat de bestreden handelingen individuele bestuurshandelingen zijn waarvoor de verplichting van een deugdelijke uitdrukkelijke motivering geldt die voorgeschreven is bij de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen; dat de motivering van een benoeming of van een aanwijzing, om deugdelijk te zijn, juiste en relevante motieven moet vermelden, waaruit het resultaat blijkt van de vergelijking van de aanspraken en verdiensten van de kandidaten die van tevoren gemaakt moet zijn; dat het vergelijken van de aanspraken en verdiensten van de kandidaten betekent dat ze tegen elkaar worden afgezet om de gelijkenissen en de verschillen te doen uitkomen en aldus de geuite voorkeur te verantwoorden; dat uit het administratief dossier moet blijken dat de vergelijking daadwerkelijk heeft plaatsgevonden; dat, aangezien het niet gaat om het sanctioneren van daden of van een gedrag, er bij zulk een procedure geen sprake is van het uitoefenen van rechten van verdediging; dat het evenwel aan te bevelen valt, in het belang van de kandidaat en ter wille van de volledigheid van de informatie verstrekt aan de benoemende overheid, dat de adviezen die betrekking hebben op de kandidaten, ter kennis van de kandidaten worden gebracht, en deze opmerkingen kunnen maken voordat een beslissing wordt genomen;

Overwegende dat uit het dossier blijkt dat de verwerende partij zich in het onderhavige geval gebaseerd heeft op een advies over de kandidaten dat de Minister uit eigen beweging heeft gevraagd aan het College van Procureurs-generaal, en dat op 25 januari 2000 is verstrekt; dat in dat advies een

kort overzicht van de loopbaan van de kandidaten wordt gegeven alsook een beoordeling van hun bekwaamheden; dat daarin de kandidaten niet onderling vergeleken worden; dat het niet aan de kandidaten is overgezonden en er niet naar wordt verwezen in de bestreden handelingen; dat zodra dat advies de voornaamste grondslag vormt van die handelingen, het in die handelingen vermeld of overgenomen diende te worden, of op zijn minst daarbij gevoegd diende te worden; dat de omstandigheid dat het niet ging om een verplicht advies niets afdoet aan die verplichting; dat het advies, wat verzoeker betreft, gunstig is wegens zijn "bijzondere capaciteiten", maar dat de uitgebrachte beoordeling het College ertoe brengt de vraag te stellen "of een heroriëntering van taken en opdrachten zich niet opdringt" en er uiteindelijk een voorbehoud wordt gemaakt, aangezien het college tot besluit stelt dat "alles zal afhangen van deze nieuwe oriëntaties die de Minister van Justitie zich voorneemt te treffen bij de verdere uitbouw voor de Dienst Strafrechtelijk Beleid"; dat indien het advies aan verzoeker was overgezonden, hij in het toelichtend verzoekschrift en in de memorie van wederantwoord nader had kunnen ingaan op de verschillende punten die hij opsomt en de overheid aldus beter had kunnen informeren;

Overwegende dat de enige aanwijzing dat de aanspraken en verdiensten van de kandidaten vergeleken zijn, de vermelding is, in het koninklijk besluit tot aanwijzing van Diane REYNDERS, dat zij "de best aangewezen kandidaat is om de functie van adviseur-generaal voor de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid waar te nemen"; dat deze vaststelling, die volgt op een opsomming van de kwaliteiten toegekend aan de aangewezen kandidaat, veeleer weg heeft van een holle frase dan van de neerslag van een werkelijke vergelijking waarvan niet bekend is waarop ze juist betrekking heeft; dat deze vaststelling des te meer klemmt daar geen enkele beoordeling is uitgebracht over de wijze waarop de betrokkene zich gekweten heeft van haar taak van adjunct-adviseur-generaal bij de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid, en evenmin geweten is waarom zij de voorkeur wegdroeg boven verzoeker aangezien "een heroriëntering van de taken en de opdrachten" - wat niet nader toegelicht wordt ook al heeft verzoeker daarom verzocht - "zich opdringt met de bedoeling diepgaand werk te kunnen leveren en resultaten te kunnen boeken op het justitiële terrein"; dat des te meer een daadwerkelijke concrete vergelijking tussen verzoeker en Diane REYNDERS moest worden gemaakt daar ze beiden een mandaat van vijf jaar aan het hoofd van de betrokken dienst hadden vervuld, de eerste als adviseur-generaal, en de tweede als adjunct-adviseur-generaal; dat de handeling waarbij Diane REYNDERS is aangewezen, vermits zulk een vergelijking ontbreekt, niet naar behoren is gemotiveerd;

Overwegende dat om al die redenen het eerste middel en het middel aangevoerd in het toelichtend verzoekschrift in de hierboven aangegeven mate gegrond zijn; dat er geen grond is om het tweede middel te onderzoeken daar het, gesteld dat het gegrond is, niet tot een ruimere nietigverklaring zou leiden;

Overwegende dat de nietigverklaring van het koninklijk besluit van 16 februari 2000 waarbij Diane REYNDERS aangewezen wordt tot adviseur-generaal voor het strafrechtelijk beleid voor een termijn van vijf jaar, aansluitend de nietigverklaring tot gevolg heeft van het ministerieel besluit van 8 juni 2000 waarbij aan de belanghebbende opdracht wordt gegeven om een functie waar te nemen bij de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De zaken met de nummers A.91.100/VIII-2935 en A.94.237/VIII-3080 worden samengevoegd.

Artikel 2.

Vernietigd worden:

- het koninklijk besluit van 16 februari 2000 waarbij Diane REYNDERS aangewezen wordt tot adviseur-generaal voor het strafrechtelijk beleid voor een termijn van vijf jaar;
- het koninklijk besluit van 16 februari 2000 waarbij Freddy GAZAN aangewezen wordt tot adjunct-adviseur-generaal voor het strafrechtelijk beleid voor een termijn van vijf jaar;
- het ministerieel besluit van 8 juni 2000 waarbij aan Diane REYNDERS, eerste substituut-procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen, opdracht wordt gegeven om een functie waar te nemen bij de Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid bij het Ministerie van Justitie met ingang van 10 maart 2000.

Artikel 3.

Dit arrest zal bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als de vernietigde besluiten.

Artikel 4.

De kosten komen ten laste van de verwerende partij ten belope van 520,58 euro, en ten laste van de belanghebbende partijen ten belope van 123,95 euro elk.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting, op achtentwintig juni tweeduizend twee door:

de HH. GEUS,	kamervoorzitter,
LEWALLE,	staatsraad,
Mevr. GEHLEN,	staatsraad,
Mevr. HONDERMARCQ,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Cl. HONDERMARCQ

J.-Cl. GEUS

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.